

# Prawna ochrona pracy - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                     |
|---------------------|-------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Prawna ochrona pracy                |
| Kod przedmiotu      | 06.9-WM-BHP-P-24_19                 |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Mechaniczny</a> |
| Kierunek            | Bezpieczeństwo i higiena pracy      |
| Profil              | ogólnoakademicki                    |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia z tyt. inżyniera |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2020/2021            |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                               |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 4                                                                             |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 3                                                                             |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                   |
| Język nauczania                 | polski                                                                        |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr Maria Agnieszka Paszkowicz</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Wykład      | 15                                      | 1                                      | 9                                          | 0,6                                       | Zaliczenie na ocenę |
| Ćwiczenia   | 15                                      | 1                                      | 9                                          | 0,6                                       | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Ukierunkowanie przyszłego inżyniera na: ustawiczną aktualizację wiedzy dotyczącej zagadnień prawnych bhp; interpretowanie przepisów dotyczących ochrony pracy; wykorzystywania przepisów dotyczących ochrony pracy w działaniach na rzecz kształtowania bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

## Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza dotycząca systemu prawnego w Polsce i Unii Europejskiej, w szczególności w zakresie ergonomii i bhp.

## Zakres tematyczny

Prawna ochrona pracy i jej znaczenie. Główne źródła prawnej ochrony pracy – ustawy, rozporządzenia, układy pracy, regulaminy, normy. Regulacje prawne z zakresu ochrony pracy. Schemat ochrony pracy w Polsce. Obowiązki pracodawcy i pracownicy w odniesieniu do przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Akty prawa zharmonizowanego (dyrektywy ekonomiczne i społeczne) w odniesieniu do obowiązków dotyczących projektantów, konstruktorów, producentów i użytkowników środków produkcji w zakresie bhp. Profilaktyczna ochrona zdrowia – zapobieganie chorobom zawodowym i innym schorzeniom związanym z pracą. Służba medycyny pracy jako element systemu ochrony pracy. Obowiązki szkoleniowe pracowników w zakresie bhp. Środki ochrony pracy. Szczegółowa ochrona pracy w świetle prawa pracy. Podstawowe obowiązki pracodawcy, prawa i obowiązki pracownika. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe. Szczególna ochrona pracy w odniesieniu do kobiet, osób młodocianych oraz niepełnosprawnych. Konsultacje w zakładzie pracy w zakresie bhp. Analiza społecznych i ekonomicznych skutków nieprzestrzegania przepisów ochrony pracy. Organy i instytucje uczestniczące w realizacji i kontroli zadań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Działalność kontrolna Państwowej Inspekcji Pracy. Kompetencje Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie bezpieczeństwa pracy. Państwowa Inspekcja Sanitarna i jej działania w zakresie ochrony pracy. Państwowa Straż Pożarna i jej działania kontrolno–prewencyjne.

## Metody kształcenia

Wykład klasyczny.

Ćwiczenia: pogadanka, dyskusja, praca ze źródłem drukowanym (akty prawne).

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Symbolne efektów                                                      | Metody weryfikacji                                                                          | Forma zajęć                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| Student zna metody i organizację pracy inspektora bhp w zakładach pracy, wzory i normy postępowania, sposoby działania zakładowych komórek bhp, ich zadania i obowiązki. Ma podstawową wiedzę o relacjach zachodzących między strukturami i instytucjami społecznymi w skali krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej w wykonywanym zawodzie. | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">K_W61</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>kolokwium</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Wykład</li><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| Ma wiedzę o normach i regulacjach (prawnych, organizacyjnych) ochrony pracy, jej struktury oraz instytucje nadzoru i kontroli bhp i rządzące nimi regulacje prawne oraz zna źródła prawa pracy.                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">K_W71</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>kolokwium</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Wykład</li><li>Ćwiczenia</li></ul> |

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Symbole efektów         | Metody weryfikacji                                            | Forma zajęć             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie w odniesieniu do zagadnień prawnych bhp.                                                                                                                                                                                                                                                                        | • <a href="#">K_K14</a> | • aktywność w trakcie zajęć                                   | • Wykład<br>• Ćwiczenia |
| Student prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu bezpieczeństwa higieny pracy, rozumie i interpretuje przepisy dotyczących ochrony pracy.                                                                                                                  | • <a href="#">K_U42</a> | • aktywność w trakcie zajęć<br>• kolokwium                    | • Wykład<br>• Ćwiczenia |
| Student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu inspektora bhp poprzez globalne myślenie o ochronie i bezpieczeństwie pracy człowieka oraz jego wartości. Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu w kształtowaniu bezpiecznych warunków pracy i poziomu bezpieczeństwa pracowników. | • <a href="#">K_K13</a> | • aktywność w trakcie zajęć                                   | • Wykład<br>• Ćwiczenia |
| Student potrafi wyszukiwać źródła prawne (krajowe i wspólnotowe) dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia pracowników, rozumie i interpretuje przepisy prawa oraz prawidłowo się nimi posługuje przy rozwiązywaniu konkretnych zadań z zakresu BHP.                                                                                                   | • <a href="#">K_U49</a> | • aktywność w trakcie zajęć<br>• kolokwium<br>• praca pisemna | • Ćwiczenia             |

## Warunki zaliczenia

Ćwiczenia: ocena aktywności w trakcie zajęć i realizacji zadań cząstkowych.

Wykład: kolokwium (51-60% - dostateczny; 61-70% - dostateczny plus; 71-80% - dobry; 81-90% - dobry plus; 91-100% - bardzo dobry).

Ocena końcowa: średnia arytmetyczna ocen z ćwiczeń i wykładów.

## Literatura podstawowa

Polskie akty prawne:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. Dz. U. 1997, nr 78, poz. 483.

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, t.j. Dz. U. 2019, poz. 1040 ze zm.

Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, t.j. Dz. U. 2019, poz. 1251.

Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, t.j. Dz. U. 2019, poz. 59 ze zm.

Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, t.j. Dz.U. 2019, poz. 667.

Ustawa z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy, t.j. Dz. U. 2015, poz. 567 ze zm.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 868 ze zm.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, t.j. Dz. U. 2020, poz. 426.

Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, t.j. Dz. U. 2019, poz. 1205.

Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, t.j. Dz. U. 2019, poz. 263.

Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. o związkach zawodowych rolników indywidualnych, t.j. Dz. U. 2019, poz. 210.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy, Dz.U. 1997, nr 109, poz. 704.

Akty prawa wspólnotowego:

DYREKTYWA RADY z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (89/391/EWG) (Dz.U. L 183 z 29.6.1989, s. 1)

DYREKTYWA RADY z dnia 30 listopada 1989 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy (pierwsza szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)(89/654/EWG)

DYREKTYWA RADY 89/655/EWG z dnia 30 listopada 1989 r. dotycząca minimalnych wymagań w zakresie bezpieczeństwa i higieny użytkowania sprzętu roboczego przez pracowników podczas pracy (druga dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG), ze zm.

DYREKTYWA RADY z dnia 30 listopada 1989 r. w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników korzystających z wyposażenia ochronnego (trzecia dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG).

DYREKTYWA RADY z dnia 29 maja 1990 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa podczas ręcznego przemieszczania ciężarów w przypadku możliwości wystąpienia zagrożenia, zwłaszcza urazów kręgosłupa pracowników (czwarta szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)(90/269/EWG) (Dz.U. L 156 z 21.6.1990, s. 9) ze zm.

DYREKTYWA RADY z dnia 29 maja 1990 r. w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy pracy z urządzeniami wyposażonymi w

monitory ekranowe (piąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 87/391/EWG).

DYREKTYWA RADY z dnia 28 czerwca 1990 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)(90/394/EWG).

DYREKTYWA 2000/54/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 18 września 2000 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy (siódma dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG).

DYREKTYWA RADY 98/24/WE z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze w miejscu pracy (czternasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG).

## Literatura uzupełniająca

Bukała W., BHP w szkole. Praktyczny poradnik z dokumentacją. Wyd. ODiDK, Gdańsk 2008.

BHP w firmie. Poradnik praktyczny. Wyd. Wiedza i Praktyka. Warszawa 2008, 2009.

Doliwa-Klepacki Z. M., Integracja europejska po zakończeniu negocjacji Polski z UE. Białystok 2003.

Europeizacja polskiego prawa pracy. Red. W. Sanetra, Warszawa 2004.

Promocja zdrowia w środowisku pracy, red. E. Kowal. Zielona Góra 2005.

Rospond H., Podstawowe obowiązki pracodawcy w zakresie BHP. Wyd. O. S. PIP im. Prof. J. Rosnera, Wrocław 2005.

Czasopisma: ATEST, Bezpieczeństwo Pracy, Inspektor Pracy, Promotor, Przyjaciół Przy Pracy, Serwis BHP, Służba pracownicza, Specjalista ds. BHP.

## Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Maria Agnieszka Paszkowicz (ostatnia modyfikacja: 01-05-2020 11:42)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ